

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Murenulæ Sacræ Vestis Sponsæ Regis Æterni
Vermiculatæ Opus, De Privilegiis Ordinum Regularium**

Alviset, Virginius

Campidonæ, 1673

§. 4. De Exemptione Regul. quantùm ad suas personas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62361](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62361)

seu per modum carceris, seu per modum
custodiam, ut pro Cassin. sancivit Eug. IV.
B. que incipit: *Et si ex debito cit.* Leon. X. B.
Dom. Jur. & Paul. III. B. *Benignitas Sedis.*

S. IV.

De sumptione Regularium, quantum
ad suas Personas.

SUMMARIUM.

- 1. Regulares quo ad suas Personas, habent plenissimam exemptionem.
- 2. In his in quibus Trident. derogat exemptioni, non possunt puniri ab Episcopis.
- 3. Neque ab eis ligari ullis censuris.
- 4. Neque etiam Apostolicis, nisi servatis certis conditionibus & 5.
- 5. Regulares non possunt trahi ad obsequium cuiusque persone.
- 6. Neque cogi ad acceptandum ullum officium extra Ordinem.
- 7. Falsis si à Principe asseratur.
- 8. Multi sine oblata acceptarunt.
- 9. In hac ex privilegio competit Principibus.
- 10. Regulares non possunt obligari ad recipienda Brevia Apostolica.
- 11. Regulares non possunt obligari ad interessendum aliquam Convencui Synodo vel Processioni & 12.

Ultima Pars exemptionis Regularium
respicit ipsorum personas, quas benignitas
Sedis Apostolicæ exemtit ut in in
titulo capitis notavi, à jurisdictione inquisi
torum Legatorum, Nuntiorum, quorum
Sedis Apostolicæ Officialium, Epi
scoporum, & quorumcunque judicum;
sed ut non teneantur, vocati in jus, con
trahi ipsi respondere, seu ratione rei, seu
contractus, seu delicti. Et ita derogando
cap. *videntes de privil. in 6.* pro Cassin. San
xere Eugen. IV. Leo. X. & Paul. III. Pro
Camald. Clem. VII. & Paul. III. Pro Mino
ribus Clem. IV. & Bened. II. Pro Domini
canis Martin. V. Pro Carmel. Paul. V. Pro
Minimis Sixt. IV.

Unde si aliquis Regularis deliquerit e
tiam in his, in quibus Tridentinum dero
gando privilegii, subiicit Regulares Epi
scopis, non potest tamen puniri ab Epi
scopo, seu tanquam Ordinario, seu tanquam
Sedis Apostolicæ delegato, sed ille solum
potest agere apud Superiorem Rei, ut il
lum puniat. ita Chassaing. *tr. 1. c. 4. prop. 7.*
ex doctrina Lapi & Cardin. in *cap. Archiep.
de privil.* Et ita celsit ac declaravit S. Car
din. Congreg. interpret. Trid. *sess. 5. cap. 21.*
primò pro omnibus Regularibus. Ac de
inde in specie pro Monachis sacri Mona
sterii S. Trinitatis Cavæ, & non posse Epi
scopum contra quemquam illorum, in
tra, vel extra Monasterium delinquentem
procedere, virtute *cap. 3. sess. 6. in Trident. &
cap. 14. sess. 25. de Regul.* Sed tantum posse
formare processum transmittendum ad
Abbatem & S. Congregationem Bullar.
Margar. *constit. 289.* Quod ego sic intelligo,
ut processus primò Abbati tradatur, tan
quam immediato iudici, in defectu verò
omissa justitiæ, ad S. Congregationem
transmittatur. Et Ratio est, quia non pos
sunt Episcopi prætendere majorem jurif
dictionem virtute decretorum Tridenti
ni, quam habeant ipsi Legati, à quibus
cum Regulares sint exempti, etiam erunt
exempti ab Episcopis (ut delegatis) & ita
ego colligo tum ex declaratione supra
memorata, tum ex alia anteriori emanata
An. 1587. ab eadem S. Cardin. Congregat.
in qua decernitur, non posse Episcopum
excommunicare Regulares, accedentes
sine sua licentia ad Moniales (si illi habent
privilegium, ne ab Episcopis possint ex
communicari) sed à suis Prælati alia pœ
na puniendas; cum autem Episcopi non
procedant contra Regulares in hoc casu,
nisi tanquam delegati, patet quòd si Re
gularium privilegia, & exemptio impe
diunt, ne Episcopus eos possit excommu
nicare,

S
nicare,

PRIVILEGIA
REGULARIUM
ET
IMMUNITATUM
IN REGISTRO
CELLARUM
POSTOLICARUM
ANNO 1587

nicare, ita & ne alio modo contra ipsos procedat, etiam tanquam delegatus, & exemptionem obistere semper Tridentino.

- 3 Item non possunt Episcopi locorum Ordinarii, Nuntii, Legati, seu quivis alii iudices, ferre censuras in Regulares sine speciali Sedis Apostolicae licentia: sin autem, sunt ipso facto nulla & irrita; ut habetur in mari magno Minorum, quod incipit: *Regimini* §. 44. Et rursus pro iisdem Minoribus constituit Clem. IV. & deinde confirmavit Sixt. IV. apud Sorb. v. *exemptio* num. 23. Pro Carmel. idem Sixt. apud eundem Sorb. *ibid.* Et pro Calsin. Eugen. IV. Leo X. & Paul. III. apud Margar. in *Bull. const.* 58. 59. 129. & 156. Imò nec sola licentia Sedis Apostolicae, ad hoc sufficit, sed requiritur, ut cum concessione hujus licentiae, simul expressè & individuo derogetur Bullis Eugen. IV. Leon. X. & Pauli III. de quibus supra, nam illi Pontifices favore Calsinens. ita voluerunt, sin autem, concessio reputabitur data & obtenta ex subreptione. Quin etiam ad hoc ut Regulares aliqui ligentur censuris Pontificiis, requiritur insuper ut fiat expressa eorum mentio ex quadam constitutione Nicol. IV. quae habetur in caeremoniali, seu Pontificali Bibliotheca Vaticanae. Unde Patres Fulienses, & Societ. Jesu in compend. suorum privil. v. *excommunicatio* §. 3. dicunt, quòd censura Pontificia non ligaret Regulares, si Papa eam ferens, decerneret, sortituram effectum contra Regulares, perinde ac si essent nominati, quia ubi requiritur expressa, & explicita designatio, non sufficit implicita.
- 6 Item non possunt Regulares trahi extra suum Ordinem, ad obsequium cujuscunque persona, etiam Cardinalis, etiam cum litteris familiaritatis. Neque detineri in talibus obsequiis, sine Superiorum licentia. Et ita pro Alma Congreg. Calsinensi,

fancivit Eugen. IV. tribus constitutionibus, quae sunt in ejus Bullar. 59. 60. & 64. Item non possunt cogi ad acceptandas quascunque commissiones à quacunque persona, saeculari vel Ecclesiastica, etiam cum litteris Apostolicis, nisi in eisdem derogetur Bullae Eugen. IV. quae incipit: *Regularem vitam*, pro Calsinensibus edita. Pro quo & praecedenti privilegio facit cap. *Sacerdotibus* cap. sed nec cap. *Clericus*, nec *Cler. vel mon. cap. generaliter* 16. qu. 1. & 1. placet *C. de ep. & Cler.* (a) Quin etiam nonnulli disputant non modò, an possint Regulares cogi ad aliquam commissionem, seu officium extra suum Ordinem, acceptandum (affirmant enim omnes quòd non) sed etiam oblatu liceat acceptare & exercere, quae iura allegata, & alia familia videntur pugnare. (b) Usus tamen obtinuit, ut acceptetur quando defertur à Principe. Ita olim Abbas Calsin. fuit creatus Imperator (ut plenius suo loco dixerunt Et Suger. Ac Matthaeus Vindocin. Abbat. S. Dionysii in Francia Rege Regibus abscedente, fuere praefecti illius Receptorum Ille à Ludovico VIII. què vocant Juniores ut notat Carol. Robert. in *Gall. Christ.* lib. 7. *hist. Franc.* Multa quae alia exempla hujusmodi suppetunt, apud alios populos, & hystoricos, de aliis officiis commissis Regibus, in diversis Regnis & saeculis. Quae ex privilegio concessu Regibus affirmantur Selva in *tr. de benef.* p. 4. *qu. 6.* Bobadilla alii, qui tamen non indicant à quo Pontifice id sit concessum, aut cui. Imò & (a) Concil. Calce. can. 4. *Constitut.* 4. can. 27. (b) Vide can. 57. Concil. Meldensis *relectio* apud Baron. to. 12. Anno 1176. p. 697. Illud notandum est inter Francos, plus damna in Regibus invectum sacerdotis consilio res agunt, quàm pendens aliquis ex saeculi nobilitate rebus gerendis scitur. Ille enim nescio qua ambitione in saeculum sibi vendicat hic populi misertus & communitatis detrimentum sibi esse ratus Reipub. bene ut patet in *Guaguin. lib. 9. hist. Franc.*

Cleri-

Clericis solum loquuntur. Et quamvis
 eorum doctrina, etiam ad Monachos &
 alios Regulares trahatur. Aufon. tamen
 in *dem. v. Princeps*, bene notat, hoc solum
 tolerari cum in suo Regno non ha-
 bet Rex personam aequè aptam officio
 promovendo, quod vix potest contingere.
 Quae etiam Garc. *tom. 1. de benef. p. 3. cap. 1.*
 animat, hoc revocari, & prohiberi in
 Tridentino. (a) Quod si pro Clericis, à
 heretico pro Regularibus, quos magis à
 mundo decet esse abstractos, imò & ab-
 solutè mortuos, Vide epist. 78. S. Bernar-
 di ad prædictum Suggester.
 Item non possunt Regulares cogi ad
 acceptandas legationes seu litteras Apo-
 stolicas, de administranda justitia, vel
 executione, aut visitatione facienda, nisi
 expressè in mandato derogetur Bulla
 quae incipit: *Et si ex debito*, ab Eugen. IV.
 edita pro Casin. quae est 59. in Bullar.
 Margar.
 Item ex eadem Bulla & alia sequenti,
 quae eodem modo incipit, & est Eugen.
 ejusdem, non possunt iidem Casinenses
 obligari ad interessendum cuicumque
 Conventui vel Synodo etiam generali,
 nisi per speciale rescriptum ad illam con-
 veniantur à Papa.
 Neque ullis processibus ex alia B.
 ejusdem Eugen. Quae incipit: *Sacra Religio-*
nis. Circa quod vide *sect. seg. dub. 21. casu 16.*

CAPUT IX.

Circa Festorum observantiam.

SUMMARIUM.

- 1 Regulares obligantur servare Festa Diocesis, & Parochiae suae.
- 2 In celebrandis Festis, Regulares possunt suos ritus proprios retinere.
- 3 In Concioniibus debent se accommodare Diocesi.
- 4 Quomodo intelligenda obligatio de celebrandis Festis. (a) Concil. Trid. sess. 25. de Reg. c. 4.

5 Quae Festa nunc sint ex precepto celebranda.
 6 Festa certae diei affixa, non licet alteri tribuere.
 7 Festa nova non licet addere Calendario. Nec quae
 in eo sunt: elevare 8.

Tridentinum *sess. 25. cap. 12. de Regul.* 1
 jubet, ut Regulares servent Festa ab
 Episcopis constituta. Idemque dicendum
 de Festis Parochiae ac votis publicis civi-
 tatum, in quibus habitant, secundum
 Valch. *1. 2. d. 167. capit. 4. Portel. v. Religiosus*
in add. Sanch. Navarr. & alios Sacra tamen 2
 Congr. Cardin. in decret. super idē *cap. 12.*
 permittit ut Regulares in celebrandis Fe-
 stis retineant suos ritus & proprios usus,
 prohibetq; super his molestari ab Episco-
 pis: modò in Concioniibus & Lectionib⁹
 publicis accommodent se consuetudini
 Diocesis circa Epistolas, & Evangelia,
 super quib⁹ volunt habere sermone. de
 quo Piasec. *in pra. ep. p. 2. c. 3* Barbol. *de off.*
ep. por. ep. p. 3. all. 105. Et in collect. *Bull. v. Fe-*
stum. Farinac. 4. p. decif. posth. 200 Et Margar.
in Bull. const. 255. Imò cum in præfato de-
 creto Tridentini nulla sint appositae non
 obstantiae & aliàs non teneantur Regula-
 res recipere mandata Episcoporum (cum
 sint ab illis exempti) ideo nec tenebuntur
 servare Festa ab illis constituta, modò de-
 sit scandalum periculum; & in hunc sensum 4
 ego decretum prædictum explico, ut ni-
 mirum Regulares obligentur ad Festa lo-
 corum, quando non possunt illa violare
 sine scandalo, vel certè quando ex legitima
 consuetudine fuerunt ab antiquo rece-
 pra, & sub obligatione peccati mortalis.

Verum quia in diversis locis fuerunt
 successivè introducta diversa Festa, &
 tam multa, ut ob numerum parum Religio-
 se etiam serventur à multis. Ideo felix
 record. Urban. VIII. volens hac in parte
 abusibus obviare in Ecclesia Anno 1642.
 die 22. Dec. B. quae incipit: *Universa per or-*
bem. Sancivit per universam Ecclesiam ob-
 ligare

REGIA
 GLARIVA
 ET
 MENTARIUM
 N REGLAS
 NCELLAHIA
 OSTOLICA
 VILITREYIT

